

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Вченою радою Рівненського
державного гуманітарного університету
«26» квітня 2018 р.

Протокол № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Рівненського державного
гуманітарного університету

проф. Постолювський Р. М.
«26» квітня 2018 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 «Освіта/Педагогіка»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	012 «Дошкільна освіта»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ (ДОДАТКОВІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ)	
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр дошкільної освіти, вихователь дітей раннього та дошкільного віку

I. Преамбула.

1. Освітньо-професійна програма бакалавра галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» розроблена кафедрою педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т. І. Рівненського державного гуманітарного університету до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти. Внесено «24» квітня 2018 р., протокол № 4

2. Введено в дію наказом ректора Рівненського державного гуманітарного університету від «21» травня 2018 р. № 86-01-01 як тимчасовий документ до введення Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта».

3. Введено вперше.

4. Розроблено проектною у складі:

керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Павлюк Тетяна Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

члени проектної групи:

Руденко Володимир Миколайович, доктор педагогічних наук, професор;

Горопаха Наталія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

Маліновська Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент;

Марчук Галина Володимирівна, старший викладач;

5. Освітньо-професійна програма обговорена та схвалена на засіданні вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету.

Протокол № 4 від «26» квітня 2018 р.

Голова вченої ради РДГУ

 проф. Постоловський Р. М.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність	012 «Дошкільна освіта»
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр дошкільної освіти, вихователь дітей раннього та дошкільного віку
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	--
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр дошкільної освіти, вихователь дітей раннього та дошкільного віку
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> дошкільне дитинство, гармонізація розвитку дитини, організація життєдіяльності дітей в дошкільних навчальних закладах різного типу і сім'ї.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області базується:</i> на поняттях – дошкільна освіта, виховання у дошкільному віці, навчання в дошкільному навчальному закладі, розвиток дітей дошкільного віку, провідний вид діяльності дітей дошкільного віку; на концепціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії, єдності свідомості, особистості і діяльності у розвитку дитини, єдності пізнання і спілкування, розвивальної освіти, зони найближчого розвитку дитини, гри як провідного виду діяльності дитини; принципах гуманістичності, системності, культурологічності, індивідуальної диференційованості, особистісної орієнтованості, діяльності, перспективності, наступності щодо освіти і розвитку дітей дошкільного віку; технологіях творчого, здоров'язбережувального, розумового, мовленнєвого, морального, естетичного, сімейного, соціально-комунікативно спрямованого навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, організації ігрової і освітньої діяльності із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних і мультимедійних засобів.</p> <p><i>Цілі навчання</i> – підготовка фахівців до розвитку, навчання і</p>

	<p>виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах освіти і сім'ї.</p> <p><i>Методи</i> – практико-теоретичні, ігрові, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі.</p> <p><i>Методики</i> – методики дошкільної освіти (за видами діяльності дітей дошкільного віку).</p> <p><i>Технології</i> – здоров'язбережувальні, інформаційно-комунікаційні, ігрові, соціально-комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, виховного спрямування, особистісно орієнтовані, діяльнісні, диференційованого навчання.</p>
Академічні права випускників	Можливе продовження освіти за ступенем вищої освіти «магістр» за спеціальністю 012 Дошкільна освіта або за іншими спорідненими спеціальностями.
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003: 2010) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади (за чинною редакцією Національного класифікатора професій):</p> <p>2332 – <i>Вихователь дошкільного навчального закладу</i></p> <p>2351.2 – <i>Вихователь-методист</i></p> <p>2332 – <i>Методист з дошкільного виховання</i></p> <p>3320 – <i>Фахівці з дошкільного виховання</i></p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади:</p> <p>234 – <i>Primary School and Early Childhood Teachers</i></p>

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, ступеня освіти молодший бакалавр ВНЗ становить 120 кредитів ЄКТС.

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення.2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм.4. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій та до проектної організації діяльності, до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу.5. Здатність до вільного спілкування і співпраці державною та рідною мовами (усно і письмово).6. Здатність створювати команду, мотивувати її членів та досягати спільних цілей.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими, навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної і української (державної) мов.3. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України).4. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.5. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.6. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленневою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.7. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку

	<p>естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва, формування у дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо).</p> <p>8. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку досвіду самостійної творчої діяльності у різних видах мистецтва (образотворче, музичне, театральне).</p> <p>9. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта).</p>
--	---

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>Знання (Зн)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння професійних дисциплін. 2. Базові уявлення про теоретичні закономірності і практичні завдання розумового, естетичного, морального, трудового і фізичного виховання дошкільників 3. Базові уявлення про предмет і завдання дошкільної педагогіки, виникнення і становлення дошкільної педагогіки як науки. 4. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти. 5. Розуміти, описувати й аналізувати явища з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять і категорій. 6. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами. 7. Розуміти і визначати способи використання у розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку різних видів діяльності (ігрової, трудової, навчальної, художньої тощо). 8. Інтерпретувати зміст і вимоги державних документів та програм дошкільної освіти, рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення. 9. Розуміти особливості застосування алгоритму професійних дій для організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах ДНЗ і
---------------------------	---

	<p>сім'ї.</p> <p>10. Розуміти особливості організації роботи з батьками та іншими суб'єктами освітнього процесу.</p> <p>11. Базові уявлення про планування освітньо-виховної роботи з урахуванням вікових і індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності.</p> <p>12. Базові уявлення в галузі інформатики і сучасних інформаційних технологій.</p> <p>13. Базові уявлення про специфіку управління системою виховання й освіти дітей в різних типах дошкільних навчальних закладів.</p> <p>14. Розуміти своєрідність організації та застосування методів наукового дослідження у галузі педагогіки та психології.</p> <p>15. Розуміти своєрідність організації розвивального середовища для проведення навчально-виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку.</p>
<p>Уміння (Вм)</p>	<p>1. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітньо-виховний процес ДНЗ.</p> <p>2. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу; здійснювати управління його якістю, керуючись психолого-педагогічними принципами організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти при реалізації завдань виховання, цілями навчання і розвитку дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p>3. Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p> <p>4. Визначати завдання і зміст навчально-виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку на основі чинних програм дошкільної освіти.</p> <p>5. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей (психологів, соціальних педагогів, логопедів, учителів, лікарів, фізичних реабілітологів тощо), батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного гармонійного розвитку дітей.</p> <p>6. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>7. Володіти технологіями організації розвивального</p>

предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

8. Застосовувати весь спектр психолого-педагогічних засобів для реалізації завдань національного, духовного, фізичного, морального, розумового, правового, трудового, екологічного, економічного, гендерного, статевого, міжкультурного, естетичного виховання дітей раннього і дошкільного віку.

9. Впроваджувати сучасні розвивальні та інформаційно-комунікаційні технології виховання і навчання в освітньому процесі дошкільного навчального закладу, передбачати їх освітній ефект та оцінювати досягнуту результативність.

10. Добирати оптимальні методи та ефективні форми і різноманітні засоби педагогічного впливу на дітей у процесі їхнього виховання, навчання і розвитку та в конкретних ситуаціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії вихователя з дітьми.

11. Здійснювати різні види планування в дошкільному навчальному закладі; добирати доцільні для реалізації завдань дошкільної освіти форми планів та розробляти конспекти різних форм освітньої діяльності з урахуванням вікових особливостей та індивідуальних відмінностей дітей, провідних чинників розвитку, основних принципів дошкільної освіти та вимог до навчання й виховання дітей раннього і дошкільного віку.

12. Володіти технологіями дошкільної інклюзивної освіти; вміти організовувати групове й індивідуальне навчання і виховання дітей з особливими потребами.

13. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.

14. Уміти творчо застосовувати інноваційні технології, враховуючи власні педагогічні здібності, досвід роботи, матеріальні умови дитячого закладу, рівень підготовленості дітей; впроваджувати позитивний педагогічний досвід, одержаний з педагогічної літератури та педагогічної преси, практичного перегляду роботи вихователів дошкільного закладу.

15. Володіти умінням здійснення професійного самовиховання та самоосвіти з метою професійного зростання у педагогічній діяльності

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми здобувачів освіти атестації вищої освіти	Атестація може здійснюватися у формі: - публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи; - та/або атестаційного екзамену (екзаменів);
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» може виконуватися здобувачем ступеня бакалавра у формі дипломної роботи та захищатися під час державної атестації замість кваліфікаційного іспиту у порядку, встановленому Положенням про організацію освітнього процесу у Рівненському державному гуманітарному університеті. Перелік тем дипломних робіт із спеціальності визначаються випусковою кафедрою на початку навчального року. Тематика дипломних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного освітнього рівня. Студенти мають право запропонувати на розгляд власну тему дипломної роботи. Керівниками дипломних робіт можуть бути професори, доценти, старші викладачі випускової кафедри, а також провідні фахівці виробничої сфери відповідної галузі. За результатом успішного захисту здобувач може отримати від екзаменаційної комісії рекомендацію для вступу в магістратуру для навчання за освітньо-науковою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Вимоги до атестаційного/ єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Кваліфікаційний іспит є комплексною перевіркою рівня відповідності компетентностей випускників освітньому стандарту спеціальності 012 «Дошкільна освіта» та включає питання з дошкільної педагогіки, методик дошкільної освіти, дитячої психології, а також з логопедії та клініки інтелектуальних порушень. Проводиться в усній або письмовій формі.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	Захист відбувається як публічна презентація кваліфікаційної роботи, на якій можуть бути присутніми представники інших навчальних закладів та / або роботодавці.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Рівненського державного гуманітарного університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Рівненського державного гуманітарного університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

VIII. Вимоги професійних стандартів

Відсутні

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

Стандарт вищої освіти базується на основі таких нормативних документів:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/.../bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf>
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-1>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
6. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України // Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів : Наказ Міністерства освіти і науки України № 665 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8456/8457/468632/>

7. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

8. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді [Електронний ресурс] // Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах : наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ua/about>

9. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Електронний ресурс] // Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ МОН №912 від 01.10.10 р. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/

10. Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження галузевої Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2013 р. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/

11. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років : Проект [Електронний ресурс / Стратегічна дорадча група «Освіта» ; МОН України. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>

12. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року // Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>

13. Про запровадження навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти» : Лист Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України від 18.06.2012 № 1/9-456 / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/29928/

14. Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі : Наказ МОН України від 31.12.2015 №1436 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ru/about-ministry/normative/4897->

15. Класифікатор професій (КП) станом на 01.03.2015 р.
<http://buhgalter911.com/Res/Spravochniki/KlassifikProfessiy.aspx>

**Пояснювальна записка
до освітньої програми вищої освіти України**

Код та найменування спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Рівень вищої освіти перший рівень (освітньо-професійний) / шостий рівень (кваліфікаційний)

Форма навчання денна або заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 120 кредитів ЄКТС; 2 роки навчання

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання молодший бакалавр ВНЗ

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених освітньою програмою
компетентностей дескрипторам НРК.**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК 1. Здатність до продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення.	Володіти базовими знаннями фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння професійних дисциплін. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти.	Уміти аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітньо-виховний процес ДНЗ.	Пояснювати (описувати, інтерпретувати) і презентувати інформацію про явища із сфери навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку за відповідними психологічними і педагогічними категоріями.	Самостійно обирати спосіб упорядкування та демонстрації інформації про явища із сфери навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.
ЗК 2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу	Володіти базовими уявленнями в галузі	Визначати завдання і зміст навчально-	Пояснювати та аргументувати визначені перетворення у	Демонстрація особистої потреби у розширенні і оновленні інформації

<p>інформації з різних джерел, до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.</p>	<p>інформатик і і сучасних інформаційних технологій. Розуміти своєрідність організації та застосування методів наукового дослідження у галузі педагогіки та психології.</p>	<p>виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку на основі чинних програм дошкільної освіти.</p>	<p>сфері розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку та напрямів їх удосконалення.</p>	<p>про зміст і способи здійснення розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p>
<p>ЗК 3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм.</p>	<p>Розуміти, описувати й аналізувати явища з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять і категорій. Базові уявлення про уявлення про предмет і завдання дошкільної педагогіки, виникнення і становлення дошкільної педагогіки як науки.</p>	<p>Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу; здійснювати управління його якістю, керуючись психолого-педагогічними принципами організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти при реалізації завдань виховання, цілями навчання і розвитку дітей раннього та дошкільного віку в ДНЗ і сім'ї.</p>	<p>Пояснювати, дискутувати про сутність проблеми із сфери розвитку, навчання дітей раннього та дошкільного віку і організовувати її вирішення. Пояснювати свій вибір, доводити його доцільність на засадах морально-етичних і професійних норм.</p>	<p>Практикувати обговорення і дискутування щодо проблем з розвитку, навчання дітей раннього та дошкільного віку. Дотримуватись прийнятих рішень і нести відповідальність за їх результати. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.</p>
<p>ЗК 4. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій та до проектної організації діяльності, до забезпечення безпеки</p>	<p>Інтерпретувати зміст і вимоги державних документів та програм дошкільної освіти,</p>	<p>Здійснювати різні види планування в дошкільному навчальному закладі;</p>	<p>Пояснювати і презентувати доробки із складання педагогічних прогнозів і планів дій, переконувати у</p>	<p>Самостійно діяти у створенні умов для реалізації прогнозів і планів, залучати однодумців до їх виконання. Здатність ініціювати безпеку діяльності у взаємодії</p>

<p>діяльності власної та інших учасників освітнього процесу.</p>	<p>рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення. Мати базові уявлення про планування освітньо-виховної роботи з урахуванням вікових і індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності. Знати специфіку управління системою виховання й освіти дітей в різних типах дошкільних навчальних закладів.</p>	<p>добирати доцільні для реалізації завдань дошкільної освіти форми планів та розробляти конспекти різних форм освітньої діяльності з урахуванням вікових особливостей та індивідуальних відмінностей дітей, провідних чинників розвитку, основних принципів дошкільної освіти та вимог до навчання й виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p>	<p>їх доцільності і реалістичності. Здатність пояснювати і демонструвати учасникам освітньо-виховного процесу в системі дошкільної освіти основи безпечної діяльності.</p>	<p>учасників освітньо-виховного процесу в системі дошкільної освіти.</p>
<p>ЗК 5. Здатність до вільного спілкування і співпраці державною та рідною мовами (усно і письмово).</p>	<p>Володіння нормами мовлення, писемної і усної мовленнєвої діяльності державною мовою в контексті дошкільної освіти</p>	<p>Використання державної мови у спілкуванні і організації взаємодії з дітьми та іншими суб'єктами навчально-виховного процесу в системі дошкільної освіти.</p>	<p>Здатність пояснювати, демонструвати і захищати особисту позицію у сфері розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку державною мовою</p>	<p>Вільно і самостійно користуватися державною мовою у спілкуванні і вирішенні завдань професійної діяльності з навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p>
<p>ЗК 6. Здатність створювати команду,</p>	<p>Розуміти особливості</p>	<p>Здійснювати суб'єкт-</p>	<p>Здатність презентувати</p>	<p>Володіння лідерськими</p>

<p>мотивувати її членів та досягати спільних цілей.</p>	<p>застосування алгоритму професійних дій для організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах ДНЗ і сім'ї.</p>	<p>суб'єкту взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно-і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p>	<p>плани спільної роботи однодумцям, розподіляти завдання і обов'язки, переконувати в ефективності спільних дій. Здатність пояснювати свої дії у команді, змінювати і підпорядковувати їх єдиним вимогам команди.</p>	<p>якостями, здатність ініціювати спільну роботу і брати на себе відповідальність за результати роботи команди. Здатність до толерантного ставлення до учасників команди та результатів їх дій.</p>
--	---	--	---	---

Спеціальні (фахові) компетентності

<p>СК 1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p>	<p>Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.</p>	<p>Добирати оптимальні методи та ефективні форми і різноманітні засоби педагогічного впливу на дітей у процесі їхнього виховання, навчання і розвитку та в конкретних ситуаціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії вихователя з дітьми.</p>	<p>Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій, переконувати в їх доцільності і ефективності</p>	<p>Поєднувати і демонструвати у власній діяльності різноманітні форми і методи формування і розвитку у дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості та методики стимулювання їх розвитку і підтримки</p>
<p>СК 2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими, навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної і української (державної) мов.</p>	<p>Розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку у дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими; володіння</p>	<p>Впроваджувати сучасні розвивальні та інформаційно-комунікаційні технології виховання і навчання в освітньому процесі дошкільного навчального закладу, передбачати їх освітній ефект та</p>	<p>Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо розвитку у дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими, щодо навчання дітей раннього і</p>	<p>Ініціювати мовленнєве спілкування дітей раннього і дошкільного віку з однолітками і дорослими та організувати їх взаємодію. Практикувати спілкування і взаємодію дітей раннього і дошкільного віку рідною і українською (державною) мовами.</p>

	відповідним і поняттями для їх позначення	оцінювати досягнуту результативність.	дошкільного віку, рідної і української (державної) мов; переконувати в їх доцільності і ефективності.	
СК 3. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України).	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби патріотичного виховання дітей дошкільного віку.	Застосовувати весь спектр психолого-педагогічних засобів для реалізації завдань національного, духовного, морального виховання дітей раннього і дошкільного віку.	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку, переконувати в їх доцільності і ефективності	Створювати ситуації що спонукають дітей раннього і дошкільного віку до вияву патріотизму і поваги до національних цінностей і державних символів України
СК 4. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.	Розуміти особливості організації роботи з батьками та іншими суб'єктами освітнього процесу. Розуміння закономірностей формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки.	Застосовувати весь спектр психолого-педагогічних засобів для формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі; переконувати в їх доцільності і ефективності.	Організовувати ситуації що стимулюють вправлення дітей раннього і дошкільного до безпечної та екологічно доцільної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі
СК 5. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання,	Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо корекції, педагогічного	Практикувати і впроваджувати різноманітні методики корекції, педагогічного супроводу і підтримки здоров'я дітей раннього і дошкільного віку

	зміст, організаційн і форми, методи і засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	здоров'я дітей.	супроводу і підтримки здоров'я дітей раннього і дошкільного віку засобами фізичних вправ і рухової активності, переконувати в їх доцільності і ефективності	засобами фізичних вправ і рухової активності
СК 6. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.	Розуміти і визначати способи використання у розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку різних видів діяльності (ігрової, трудової, навчальної, художньої тощо).	Володіти технологіям и організації розвивально го предметно-ігрового, природно-екологічно го, пізнавально го, мовленнєво го середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо розвитку у дітей раннього і дошкільного віку ігрової (провідної), художньо-мовленнєвої і художньо-продуктивної (образотворча, музична, театральна) діяльності, переконувати в їх доцільності і ефективності	Організовувати різноманітні види ігрової діяльності для дітей раннього і дошкільного віку
СК 7. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва, формування у дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо).	Базові уявлення про теоретичні закономірності і практичні завдання розумового, естетичного, морального, трудового і фізичного виховання дошкільників	Застосовувати весь спектр психолого-педагогічних засобів для реалізації завдань естетичного виховання дітей раннього і дошкільного віку.	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо формування у дітей естетичного ставлення до довкілля.	Самостійно діяти у створенні умов для реалізації завдань естетичного виховання дітей раннього і дошкільного віку.
СК 8. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку досвіду самостійної творчої діяльності у різних видах мистецтва (образотворче, музичне,	Розуміти своєрідність організації розвивально го середовища для проведення	Уміти творчо застосовувати інноваційні технології, враховуючи власні педагогічні	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо творчого	Володіти умінням здійснення професійного самовиховання та самоосвіти з метою професійного зростання у педагогічній

театральне).	навчально-виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку.	здібності, досвід роботи, матеріальні умови дитячого закладу, рівень підготовленості дітей; впроваджувати позитивний педагогічний досвід, одержаний з педагогічної літератури та педагогічної преси, практичного перегляду роботи вихователів дошкільного закладу.	застосування інноваційних технологій, створення розвивального середовища для проведення навчально-вихованої роботи з дітьми раннього та дошкільного віку.	діяльності
СК 9. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта).	Особливості розвитку дітей із психофізичними та мовленнєвими порушеннями.	Володіти технологіями і дошкільної інклюзивної освіти; вміти організовувати групове й індивідуальне навчання і виховання дітей з особливими потребами.	Здатність пояснювати учасникам освітнього процесу послідовність обраних дій щодо індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей, переконувати в їх доцільності і ефективності	Виявляти індивідуальні можливості розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами та залучати їх до активного спілкування і взаємодії з іншими дітьми

Таблиця 2.

Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності									
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	
Базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння професійних дисциплін.	•	•	•			•		•		•	•					•	
Базові уявлення про теоретичні закономірності і практичні завдання розумового, естетичного, морального, трудового і фізичного виховання дошкільників	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Базові уявлення про уявлення про предмет і завдання дошкільної педагогіки, виникнення і становлення дошкільної педагогіки як науки.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•
Розуміти, описувати й	•	•	•	•		•		•	•		•					•	

аналізувати явища з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять і категорій.																
Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.	●	●		●	●			●	●		●	●		●	●	
Розуміти і визначити способи використання у розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку різних видів діяльності (ігрової, трудової, навчальної, художньої тощо).	●	●		●	●		●	●	●		●		●			
Інтерпретувати зміст і вимоги державних документів та програм дошкільної освіти, рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення.	●	●	●	●	●	●		●		●						

Розуміти своєрідність організації розвивального середовища для проведення навчально-виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку.	•	•	•	•				•	•			•		•	•	•
Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітньо-виховний процес ДНЗ.	•	•	•	•				•	•							
Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу; здійснювати управління його якістю, керуючись психолого-педагогічними принципами організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти при реалізації завдань виховання, цілями навчання і розвитку дітей раннього та дошкільного віку в ДНЗ і сім'ї.	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•				
Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.	•	•		•							•	•	•			
Визначити завдання і зміст навчально-виховної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку на основі чинних програм дошкільної	•	•	•	•	•	•		•	•	•						

освіти.																
Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей (психологів, соціальних педагогів, логопедів, учителів, лікарів, фізичних реабілітологів тощо), батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного гармонійного розвитку дітей.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Здійснювати суб'єкт-суб'єкту взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.	●	●		●			●	●	●	●	●			●		
Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.	●	●	●		●		●			●	●	●	●			
Застосовувати весь спектр психолого-педагогічних засобів для реалізації завдань національного, духовного, фізичного, морального, розумового, правового, трудового, екологічного, економічного, гендерного, статевого,	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●				

<p>провідних чинників розвитку, основних принципів дошкільної освіти та вимог до навчання й виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p>																
<p>Володіти технологіями дошкільної інклюзивної освіти; вміти організовувати групове й індивідуальне навчання і виховання дітей з особливими потребами.</p>	•	•	•	•	•	•					•	•		•		•
<p>Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.</p>	•	•			•		•				•	•		•	•	•
<p>Уміти творчо застосовувати інноваційні технології, враховуючи власні педагогічні здібності, досвід роботи, матеріальні умови дитячого закладу, рівень підготовленості дітей; впроваджувати позитивний педагогічний досвід, одержаний з педагогічної літератури та педагогічної преси, практичного перегляду роботи вихователів дошкільного закладу.</p>	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
<p>Володіти умінням здійснення професійного самовиховання та самоосвіти з</p>	•	•	•		•			•	•	•	•	•		•	•	•

метою професійного зростання у педагогічній діяльності															
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3.

Перелік навчальних дисциплін та вид контролю за циклами підготовки бакалаврів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

№ з/п	Навчальна дисципліна/практика	Академічних годин	Кредитів ECTS	Вид контролю	Компетенції
1	2	3	4	5	6
1.	Цикл загальної підготовки				
1.1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	90	3	Екзамен	ЗК
1.2.	Історія української культури	90	3	Екзамен	ЗК
1.3.	Філософія	90	3	Екзамен	ЗК
1.4.	Нові інформаційні технології	90	3	Залік	ЗК
1.5.	Основи дефектології та логопедії	150	5	Екзамен	ЗК
1.6.	Педіатрія	120	4	Залік	ЗК
1.7.	Вікова фізіологія та валеологія	90	3	Залік	ЗК
2.	Цикл професійної підготовки				
2.1.	Психологія загальна	90	3	Екзамен	СК
2.2.	Психологія дитяча	120	4	Залік, екзамен	СК
2.3.	Педагогічна творчість	90	3	Екзамен	СК
2.4.	Педагогіка дошкільна	240	8	Залік, екзамен	СК
2.5.	Історія дошкільної педагогіки	90	3	Екзамен	СК
2.6.	Основи природознавства з методикою ознайомлення з природою	180	6	Залік, екзамен	СК
2.7.	Дошкільна лінгводидактика	210	7	Залік, екзамен	СК
2.8.	Основи образотворчого мистецтва з методикою керування зображувальною діяльністю	180	6	Залік, екзамен	СК
2.9.	Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти	120	4	Екзамен	СК
2.10.	Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень	150	5	Екзамен	СК
2.11.	Теорія та методика музичного виховання	90	3	Залік	СК
2.12.	Теорія та методика співпраці з родинами	120	4	Залік	СК
2.13.	Культура мовлення та виразне читання	120	4	Залік	СК
2.14.	Основи наукових досліджень	90	3	Залік	СК
2.15.	Інклюзивна освіта	90	3	Залік	СК
Практична підготовка					
2.16.	Виробнича практика в дошкільних закладах	270	9	Залік	СК
Дисципліни за вибором					
3.	Цикл загальної підготовки				
3.1.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	120	4	Екзамен	ЗК

4.	Цикл професійної підготовки				
4.1.	Інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті	120	4	Екзамен	СК
4.2.	Методика ознайомлення з соціальним довкіллям	90	3	Залік	СК
4.3.	Методика навчання другої мови	90	3	Залік	СК
4.4.	Організаційна і методична робота в дошкільних закладах	120	4	Залік	СК

Таблиця 4.

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей та навчальних дисциплін зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

	І н т е г р а л ь н а	Загальні						Спеціальні								
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09
Українська мова (за професійним спрямуванням)	•	•			•			•	•							
Історія української культури	•	•			•				•							
Філософія	•	•	•									•				
Нові інформаційні технології	•	•	•								•					
Основи дефектології та логопедії	•	•							•					•	•	•
Педіатрія	•	•			•						•	•				
Вікова фізіологія та валеологія	•	•									•	•		•		
Психологія загальна	•	•							•				•			
Психологія дитяча	•	•						•	•				•	•		
Педагогічна творчість	•	•								•			•			
Педагогіка дошкільна	•	•	•					•	•	•		•	•			
Історія дошкільної педагогіки	•	•	•							•			•			
Основи природознавства з методикою ознайомлення з природою	•	•						•		•	•					
Дошкільна	•	•			•			•	•	•						

лінгводидактика																
Основи образотворчого мистецтва з методикою керування зображувальною діяльністю	•	•						•		•			•			
Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти	•	•						•			•	•				
Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень	•	•						•			•					
Теорія та методика музичного виховання	•	•						•		•		•	•			
Теорія та методика співпраці з родинами	•	•						•		•						
Культура мовлення та виразне читання	•	•				•			•							
Основи наукових досліджень	•	•	•	•	•	•										
Інклюзивна освіта	•	•						•		•		•	•	•	•	•
Виробнича практика в дошкільних закладах	•	•			•		•		•	•		•	•	•	•	•
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	•	•	•		•	•										
Інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті	•	•	•					•	•	•	•	•			•	
Методика ознайомлення з соціальним довкіллям	•	•						•	•	•	•					
Методика навчання другої мови	•	•						•	•	•						
Організаційна і методична робота в дошкільних закладах	•	•								•	•		•			